

Erikoistumiskoulutus, Sairaanhoidajan vastaanottoiminta

OPETUSSUUNNITELMA

Sairaanhoidajan vastaanottoiminta -erikoistumiskoulutus, 30 op

OPETUSSUUNNITELMA

1. Sairaanhoidajan vastaanottoiminta -erikoistumiskoulutuksen lähtökohdat

Sairaanhoidajan vastaanottoiminta -erikoistumiskoulutuksen suunnitelma perustuu työelämän edustajilta koottuun tietoon sairaanhoidajan vastaanottoiminnan osaamisalueista ja -vaatimuksista perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa. Suunnitelmaa varten on haastateltu 62 terveydenhuollon edustajaa eri puolelta Suomea. Vastaajat pitivät koulutusta tarpeellisena. Koulutuksen tavoitteet, rakenne ja sisältö on laadittu haastatteluaineistosta analysoitujen osaamisvaatimusten pohjalta.

Koulutuksen tarve vastaa sosiaali- ja terveystalouden rakenteen uudistamisen tavoitteisiin. Niiden mukaan ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja tulee kaventaa, palveluiden yhdenvertaisuutta ja saatavuutta parantaa ja sote-palveluiden tuottamisen kustannuksia hallita. Sosiaali- ja terveysministeriön¹ työryhmä (2016) painottaa myös avopalveluiden ja akuuttihoitotyön osaamisen tärkeyttä etenkin perusterveydenhuollossa. Palveluiden oikea-aikaisuus, vaikuttavuus, tehokkuus ja asiakaslähtöisyys edellyttävät sairaanhoidajilta paitsi hyvää kliinistä osaamista myös kykyä toimia asiantuntijana ja toiminnan kehittäjänä moniammatillisissa verkostoissa.

Sairaanhoidajan vastaanottoiminta on asetettu ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston nimeämässä SOTELIKA-työryhmässä yhdeksi tärkeimmäksi erikoistumiskoulutukseksi. Se tukee sairaanhoidajan urakehitystä, motivoi kehittämään työtänsä ja sitoutumaan alalle. Kaikki sosiaali- ja terveysalan koulutusta järjestävät ammattikorkeakoulut ovat ilmoittaneet

---

¹ STM. 2016. Kliinisen hoitotyön erikoisosaaminen. Kehittämisehdotukset tukemaan työelämän muutosta. Terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunta, hoitotyön jaosto. Sosiaali- ja terveysalan raportteja ja muistioita 2016:61. Helsinki. Saatavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/78989>

Erikoistumiskoulutus, Sairaanhoidajan vastaanottoiminta OPETUSSUUNNITELMA

halukkuutensa olla mukana kyseisen koulutuksen kehittämisessä ja sitä koskevassa sopimuksessa.

Koulutuksen suunnittelu on toteutettu verkostoyhteistyönä, jossa ovat mukana Hämeen, Kajaanin, Karelia-, Lapin, Oulun, Savonia-, Vaasan ammattikorkeakoulut sekä työelämän edustus. Kukin ammattikorkeakoulu voi joko itsenäisesti tai verkostona toteuttaa koulutuksen omien pedagogisten strategioiden mukaisesti huomioiden alueensa hoidon/hoitotyön kehittämistä koskevat linjaukset. Opetussuunnitelma on hyväksytty verkoston kokouksessa 21.5.2018.

Erikoistumiskoulutus, Sairaanhoitajan vastaanottoiminta OPETUSSUUNNITELMA

2. Erikoistumiskoulutuksen tavoitteet

Sairaanhoitajan vastaanottoiminta –erikoistumiskoulutus vahvistaa osallistujan asiantuntijuutta kliinisen hoitotyön erityisosajana asiakaslähtöisessä palveluprosessissa ja vastaanottoiminnan näyttöön perustuvaa kehittämistä. Koulutuksen osaamistavoitteiden taso asemoidaan kansallisten tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksessä (HE 204/2016) tasoille 6 ja 7.

Sairaanhoitajan vastaanottoiminta -erikoistumiskoulutuksen osaamistavoitteet saavutettuaan:

Opiskelija

- hallitsee asiakaslähtöisessä palveluprosessissa oman asiantuntijuusalueen edellyttämät näyttöön perustuvat, laaja-alaiset ja edistyneet monitieteelliset kliiniset tiedot ja taidot
- toimii itsenäisesti kliinisen hoitotyön erityisosajana asiakaslähtöisessä palveluprosessissa eri toimintaympäristöissä ja moniammatillisissa verkostoissa
- hallitsee valmentavan työskentelyotteen mukaiset asiakaslähtöiset ohjausmenetelmät ja -välineet sekä viestinnän uudistuvissa toimintaympäristöissä
- osaa tuottaa asiakastarpeen mukaisesti ohjausmateriaalia kirjallisesti ja erilaisia digitaalisia välineitä hyödyntäen ja hallitsee tavoitteellisen ja arvioivan ohjauksen dokumentoinnin
- arvioi ja kehittää omaa toimintaansa, vahvistaa oman alansa tietoperustaa ja yhtenäisiä käytäntöjä sekä tukee työyhteisönsä osaamista
- osallistuu vastaanottotyön toimintatapojen ja asiakaslähtöisten palveluprosessien kehitys- ja uudistustyöhön.

Erikoistumiskoulutus, Sairaanhoidajan vastaanottotoiminta

OPETUSSUUNNITELMA

3. Opiskelu Sairaanhoidajan vastaanottotoiminta -erikoistumiskoulutuksessa

3.1. Pedagogiset lähtökohdat

Opiskelijälähtöisyys on keskeinen erikoistumiskoulutuksen toteutusta ohjaava periaate. Opiskelu tapahtuu monimuotoisesti, digitaalisia oppimisympäristöjä hyödyntäen. Opinnot kiinnittyvät työelämään oppimistehtävien avulla. Opetusmenetelmät tukevat tiedon yhteisluomista opiskelijoiden, opettajien sekä työelämän toimijoiden välillä. Oppimistehtävät ohjaavat opiskelijoita jakamaan tietoaan, taitojaan ja kokemuksiaan vuorovaikutteisesti. Opiskelijoita kannustetaan muodostamaan korkeakoulujen ja työelämän dialogia hyödyntäviä asiantuntijaverkostoja.

Opiskelijan asiantuntemus osoitetaan osaamistavoitteiden pohjalta laadittujen arviointikriteerien mukaisesti. Arvioinnin muotoja ovat muun muassa tehtävät, arviointikeskustelut itse- ja vertaisarviointi tai työpaikalla tapahtuvat näytöt.

Sairaanhoidajan vastaanottotoiminta –erikoistumiskoulutus suoritetaan monimuoto-opiskeluna. Opiskelu edellyttää osallistujan itseohjautuvuutta, vastuullisuutta ja aktiivisuutta. Koulutuksen tavoitteellinen suoritus aika on 1 - 1,5 vuotta.

3.2. Toteutusperiaatteet

Koulutuksen laajuus 30 op tarkoittaa 800 tuntia opiskelijan työtä. Koulutus rakentuu lähiopetuksesta sekä ohjatusta oppimisesta ja itsenäisestä opiskelusta. Oppimistehtävien avulla opiskelija syventää osaamistaan ja painottaa sitä työssään tarvitsemaansa erikoisosaamiseen.

Opintojen aikana osaamista arvioidaan kehittävän arvioinnin periaatteella niin, että opiskelija ja vertainen eli opiskelijakollega ja ohjaava opettaja käyvät dialogia opiskelijan osaamisesta ja sen kehittymisestä suhteessa tavoitteisiin. Opiskeltavien moduulien toteutusta, suoritusta ja arvioinnin kriteereitä koskeva tarkempi kuvaus on laadittu toteutussuunnitelmaan.

Erikoitumiskoulutus, Sairaanhoidajan vastaanottotoiminta

OPETUSSUUNNITELMA

4. Erikoistumiskoulutuksen rakenne

Sairaanhoidajan vastaanottotoiminta –erikoistumiskoulutus muodostuu kolmesta seuraavasta toisiaan täydentävästä moduulista:

Moduuli 1. Sairaanhoidajan kliininen osaaminen vastaanottotoiminnassa, 15 op

Tavoitteet:

Opiskelija

- hallitsee potilaan hoitoketjussa oman asiantuntijuusalueen edellyttämät kliiniset tiedot ja taidot
- toimii itsenäisesti kliinisen hoitotyön erityisosajana potilaan hoitoprosessissa eri toimintaympäristöissä ja moniammatillisissa verkostoissa
- toteuttaa hoitotyötä vastaanotolla asiakaslähtöisesti ja kohtaa potilaan aidosti ja asiakasta kunnioittaen

Sisältö:

- anatomia, kliininen fysiologia ja patofysiologia
- lääketiede ja farmakologia soveltuvin osin
- hoidontarpeen arviointi puhelimitse ja vastaanotolla
- systemaattinen kliininen tutkiminen
- pientoimenpiteet vastaanottotyössä
- erityistä tukea tarvitsevat asiakasryhmät
- terveyden edistäminen
- sähköinen asiointi ja oda-palvelut
- kirjaaminen
- asiakkaan/potilaan jatkohoidon koordinointi
- asiakas/potilas ja työturvallisuus vastaanottotyössä
- konsultaatio-käytänteet ja moniammatillinen yhteistyö

Arviointikriteerit:

Erikoistumiskoulutus, Sairaanhoidajan vastaanotto toiminta OPETUSSUUNNITELMA

- opiskelija omaa potilaan hoitoketjussa tarvittavat kliiniset tiedot ja taidot
- opiskelija omaa potilaan hoitoketjussa tarvittavat kliiniset tiedot ja taidot
- opiskelija osaa tunnistaa, arvioida ja tehdä johtopäätöksiä potilaan terveydentilasta asiantuntijuusalueensa ja tehtäväkuvansa rajoissa sekä ymmärtää moniammatillisen työskentelyn merkityksen ja tunnistaa moniammatillisen tiimin konsultointi-tarpeen.
- opiskelija pystyy kuvaamaan ja huomioimaan toiminnassaan asiakkaan elämäntilanteen kokonaisvaltaisesti ja ymmärtää heidän tarpeensa.

Moduuli 2. Asiakaslähtöinen ohjaus, 8 op

Tavoitteet:

Opiskelija

- hallitsee valmentavan työskentelyotteen mukaiset asiakaslähtöiset ohjausmenetelmät ja -välineet sekä viestinnän uudistuvissa toimintaympäristöissä
- osaa tuottaa asiakastarpeen mukaisesti ohjausmateriaalia kirjallisesti ja erilaisia digitaalisia välineitä hyödyntäen
- hallitsee tavoitteellisen ja arvioivan ohjauksen ja sen dokumentoinnin

Sisältö:

- ohjauksen pedagogiset ja didaktiset lähtökohdat (tasa-arvoinen valmentava ohjaussuhde, yksilön ja ryhmien ohjaus)
- tavoitteellinen ohjausprosessi ja sen dokumentointi
- sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristöt ja alueelliset palvelut (sote-kela) ja ohjaaminen palvelujen piiriin moniammatillisessa tiimissä
- omahoitoa tukevat asiakaslähtöiset ohjausmenetelmät ja välineet
- ohjausmateriaalin tuottaminen sähköisiin välineisiin
- viestintäosaaminen sosiaali- ja terveysalalla

Arviointikriteerit:

Erikoistumiskoulutus, Sairaanhoidajan vastaanottotoiminta OPETUSSUUNNITELMA

- osaa suunnitella ja toteuttaa asiakaslähtöisen ohjausprosessin sekä arvioida sitä osana hoidon dokumentointia
- hyödyntää ohjauksessa ja (terveys)viestinnässä digitaalisia välineitä ja ympäristöjä
- arvioi ja tuottaa eri asiakasryhmille suunnattua ohjausmateriaalia erilaisia ohjauksellisia välineitä hyödyntäen
- arvioi ja hyödyntää palveluverkoston mahdollisuuksia osana asiakaslähtöistä ohjausta

Moduuli 3. Vastaanottotoiminnan näyttöön perustuva kehittäminen, 7 op

Tavoitteet:

Opiskelija

- tuntee näyttöön perustuvan toiminnan idean ja sen implementoinnin periaatteet
- arvioi ja kehittää omaa toimintaansa, vahvistaa oman alansa tietoperustaa ja yhtenäisiä käytäntöjä sekä tukee työyhteisönsä osaamista.
- osallistuu vastaanottotyön toimintatapojen ja asiakaslähtöisten palveluprosessien kehitys- ja uudistustyöhön

Sisältö:

- näyttöön perustuvan toiminnan idea ja implementointi
- työelämälähtöiset kehittämismenetelmät
- vastaanottotoiminta osana palvelukokonaisuutta
- kustannustietoisuus
- palvelumuotoilu

Arviointikriteerit:

- suunnittelee näyttöön perustuvan toiminnan toteutumista eri toimintaympäristöissä
- arvioi omaa toimintaansa jatkuvan kehittymisen näkökulmasta
- osallistuu vastaanottotyön toimintatapojen ja asiakaslähtöisten palveluprosessien kehitys- ja uudistustyöhön alansa asiantuntijan roolissa